

ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางบัญชี ของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Impacts of Professionalism and Reliability of Accounting Information of Accounting Firms in the Northeast of Thailand.

กุนทีรา อาษาศรี¹
Kunteera Arsasri¹

บทคัดย่อ

ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีเป็นสิ่งสำคัญต่อการประกอบวิชาชีพบัญชี เนื่องจาก จะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดการยอมรับ และเป็นแรงขับเคลื่อน องค์กรให้อยู่รอดเจริญก้าวหน้า ในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของความเป็นมืออาชีพที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี ของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 197 แห่ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุและการสร้างสมการพยากรณ์ ผลการวิจัย พบว่า สำนักงานบัญชี ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านจริยธรรมและทัศนคติ และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความเป็นกลาง ด้านเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ด้านความครบถ้วน และด้านความระมัดระวัง

จากการวิเคราะห์ พบว่า ความเป็นมืออาชีพ ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐาน ในการปฏิบัติงาน (Knowledge and standards of practice) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) และด้านการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (Self-development) มีผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีโดยรวม

คำสำคัญ : ความเป็นมืออาชีพ, ความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี

ABSTRACT

The professionalism of accountants is essential to the business as it has an important impact on the reliability of financial statements. Moreover, it represents the reputation and credibility of the firm. Professional accountants support, contribute and develop the enterprise.

¹อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
kunteera135@hotmail.com

Their professional is also vital to a company's growth and company's sustainable development. Therefore, this study aimed to investigate the Impacts of Professionalism on reliability of accounting information of accounting firms in the Northeast, Thailand. The target populations for this research were 197 companies. Fieldwork was taken by questionnaires. The research Statistics and methodologies for data analysis were Mean, Standard Deviation, Multiple Correlation Analysis and the Prediction Equations. The finding showed that the overall opinion about the professionalism of accounting information was at a high level. Four high rated items of the professionalism were self-development, professional skills, knowledge and standard of performance, ethnic and attitudes. The findings also in indicated that the overall opinion toward the reliability of accounting information was at a high level. Five high rated items of the reliability were faithfulness, neutrality, content based, completeness and carefulness. According to analyses of revealed that the firm's opinion towards professionalism in overall and each characteristic are in high level. In terms of relationship, it is found that there is a correlation between (1) Knowledge and standards of practice (2) Professional Skills (3) Self - development which has a positive impact for the reliability of accounting information in general. In conclusion, the professionalism has a great impact on reliability of accounting information. Therefore, the firms should adopt and apply the information gained from this study for planning their accounting strategy. This would lead to growth and company's sustainable development.

Keywords : Professionalism, Reliability of Accounting Information

บทนำ

เนื่องจากสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจของตลาดโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีการลงทุนข้ามชาติ ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ใหญ่ในหลายประเทศมีผลวัดของการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น รวมถึงประเทศไทยที่รัฐบาลมีความพยายามในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ ในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness) นำมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการพัฒนาคนสู่การเรียนรู้อย่างยั่งยืน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยการก้าวเข้าสู่กลุ่มประเทศอาเซียน ที่ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับการปฏิรูประบบกฎหมายเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันคอร์ปชั่น ปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนการลงทุน เช่น กฎหมายการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2558) ซึ่งจะส่งผลต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจหลายกลุ่ม ในการพัฒนาประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมกันเป็นกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ ซึ่งก่อให้เกิดเคลื่อนย้ายการค้า การลงทุน และฝีมือแรงงานที่มีความพร้อมหลังไหลเข้าออกได้อย่างเสรี ทำให้มีการเปิดตลาดการค้าเสรีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการเจริญเติบโตทางระบบเศรษฐกิจมากขึ้น เนื่องจากมีการเปิดช่องทางการคมนาคมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นสาขาวิชาชีพบัญชี หนึ่งในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและต้องมีการพัฒนาจึงต้องทำการพัฒนามาตรฐานการบัญชีไทยให้มีความทัดเทียมกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (ณัฐชา

วัฒนวิไล และ จุฑามน สิทธิผล วณิชกุล, 2555) ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพ เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อันจะนำมาซึ่งการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีได้อย่างน่าเชื่อถือ ซึ่งวิชาชีพบัญชี เป็นวิชาชีพที่มีบทบาทความสำคัญต่อสังคมและเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักบัญชีมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ทำบัญชีของผู้ประกอบหลายประเภท และยังมีผู้ประกอบการจำนวนมากที่ใช้บริการสำนักงานบัญชี ในการจัดทำบัญชีรายงานทางการเงิน สำนักงานบัญชีจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้ธุรกิจจัดทำรายงานทางการเงินอย่างครบถ้วน ถูกต้อง สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้งบการเงิน ในการนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ซึ่งจะเป็ผลกระทบบในภาพรวมของเศรษฐกิจ ของประเทศ ให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานบัญชีโดยเฉพาะสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากอยู่ในภูมิภาคที่ต้องพัฒนาเพื่อรองรับการเปิดการค้าเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ถือเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่จะสนับสนุนให้องค์กรธุรกิจก้าวไปสู่จุดหมายเนื่องจากอยู่ในฐานะผู้ทำบัญชีขององค์กรธุรกิจ สำนักงานบัญชีจึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพการให้บริการ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกเพื่อการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและจัดทำข้อมูลทางการบัญชีได้อย่าง น่าเชื่อถือ อันจะส่งผลให้ผู้ใช้อข้อมูลทางการบัญชีนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลบัญชี ที่ปรากฏในรายงานทางการเงินจะต้องมีความน่าเชื่อถือ สิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาสำหรับการรายงานทางการเงิน คือ รายงานทางการเงินที่มีความน่าเชื่อถือจะต้องจัดทำขึ้นมาจากข้อมูลทางการเงินที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Representational Faithfulness) มีเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ (Substance Over Form) มีความเป็นกลาง (Neutrality) มีความระมัดระวัง (Prudence) มีความครบถ้วน (Completeness) (สภาวิชาชีพบัญชี, 2552) เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์และมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เพื่อสามารถสะท้อนถึงผลการดำเนินงานของกิจการได้อย่างแท้จริง จึงจะถือว่างบการเงินนั้นลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์มีคุณภาพและสามารถเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2557) โดยทั่วไปการจัดทำงบการเงินให้มีความน่าเชื่อถือ กิจการจะต้องรวบรวมข้อมูล ให้เพียงพอ เพื่อบันทึกเหตุการณ์ทางการเงินนั้นๆ และจะต้องมีวิธีการวัดมูลค่าของข้อมูลบัญชีอย่างเหมาะสมและนำรายการนั้นไปแสดงไว้ในงบการเงิน วิธีการวัดมูลค่าของข้อมูลนั้น จะต้องเป็นวิธีการวัดที่สามารถวัดและสะท้อนถึงเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจของข้อมูลนั้น (ประวิวัฒน์ เบญญาศรีสวัสดิ์, 2555)

ดังนั้น ผู้ที่จัดทำข้อมูลทางการบัญชี เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีอย่างน่าเชื่อถือ โดยจะต้องจัดทำด้วยความเป็นมืออาชีพ โดยผู้ประกอบการวิชาชีพจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสำหรับ นักวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศ (International Education Standards for Professional Accountants : IES) ซึ่งกำหนดลักษณะสำคัญของทักษะความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ได้แก่ ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (Knowledge and standards of practice) ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) จริยธรรม และทัศนคติ (Ethic and Attitudes) การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (Self-development) (สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549) ดังนั้นความเป็นมืออาชีพจึงมีบทบาทสำคัญอันจะเพิ่มความน่าเชื่อถือในจัดทำรายงานทางการเงินของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพที่มีความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี ของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบ

ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่นจะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพให้สามารถก้าวสู่สากล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษา ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพที่มีความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความเป็นมืออาชีพและความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของความเป็นมืออาชีพที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีของสำนักงานบัญชี ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมติฐานของการวิจัย

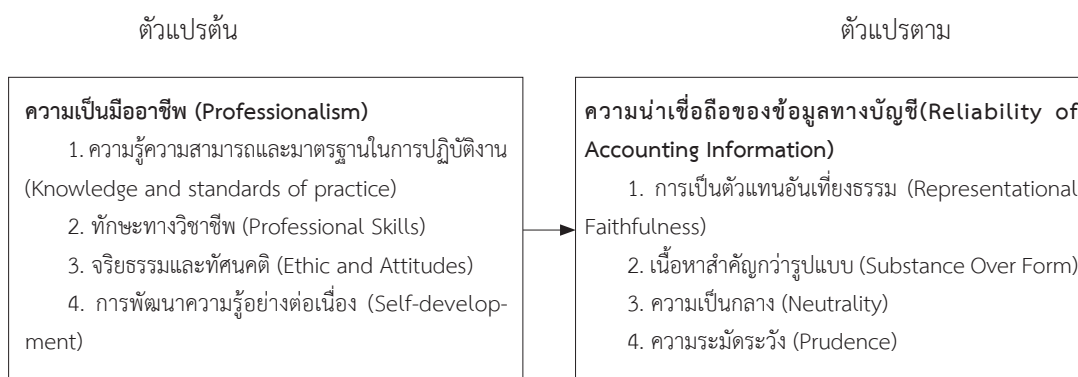
ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษา โดยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ตัวแปรต้น ความเป็นมืออาชีพ (Professionalism) โดยประยุกต์จาก มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี, 2557)

- 1) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (Knowledge and standards of practice)
- 2) ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills)
- 3) จริยธรรมและทัศนคติ (Ethic and Attitudes)
- 4) การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (Self-development)

ตัวแปรตาม ความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Reliability of Accounting Information) โดยประยุกต์จากความเชื่อใจได้ของงบการเงิน (สภาวิชาชีพบัญชี, 2552)

- 1) การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Representational Faithfulness)
- 2) เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ (Substance over Form)
- 3) ความเป็นกลาง (Neutrality)
- 4) ความระมัดระวัง (Prudence)
- 5) ความครบถ้วน (Completeness)

ภาพที่ 1 โมเดลความเป็นมืออาชีพและความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีมีความพยายามที่จะยกฐานะวิชาชีพทางบัญชีให้เทียบเท่าระดับสากล และยังเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants : IFAC) เพื่อให้วิชาชีพบัญชีไทยได้มีการยกระดับมาตรฐาน โดยได้นำเอากรอบแนวคิดของมาตรฐานทางวิชาชีพระหว่างประเทศมาใช้ และเผยแพร่ให้นักบัญชีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้ปฏิบัติหรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ทั้งนี้ส่วนหนึ่ง คือ การกำหนดจริยธรรมสำหรับนักบัญชีมืออาชีพ (The Code of Ethics for Professional Accountants) ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสากลที่ IFAC กำหนด (สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549) จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรม มีผู้ให้ความหมายของความเป็นมืออาชีพไว้ ดังนี้

สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (อ้างถึงใน สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง นักบัญชีมืออาชีพต้องมีความรู้ความสามารถ ทั้งทางด้านการตรวจบัญชี บัญชีเงินและการรายงานตามระดับสูง รวมทั้งทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็น การมีคุณค่าบนพื้นฐานของจริยธรรมและทัศนคติ ที่ดี มีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ

สงกรานต์ ไกยวงษ์ (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ความสามารถประเภทต่างๆ ที่จำเป็นต่อการนำความรู้ทางวิชาชีพ ค่านิยม จริยธรรมและแนวความคิดทางวิชาชีพไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ ทั้งทักษะเฉพาะด้านและทักษะในการทำงาน ทักษะองค์กรและการบริหารธุรกิจ ทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคล ทักษะความรู้ต่างๆ และทักษะในการพิจารณาเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ

ธกรม เกื้อกุลวงค์ (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะทางวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถประเภทต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำความรู้ทางวิชาชีพ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติทางวิชาชีพไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ ประกอบด้วยทักษะ 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ

มัลลิกา ดอกไม้ทอง (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ความสามารถ ทักษะ พิเศษเฉพาะด้านของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ทำงานในวิชาชีพบัญชี ความเป็นมืออาชีพมีลักษณะพิเศษ 3 ประการ 1) การติดต่อเชื่อมโยงกับการงานที่ทำนั้น ต้องการผู้ทำงานที่ผ่านการฝึกฝนอบรมเป็นอย่างดีหรือได้รับการศึกษาทางด้านที่เกี่ยวข้องในระดับสูงแล้ว 2) ผู้ทำงานต้องทำงานในลักษณะที่แสดงให้เห็นว่า ผู้ทำงานมีทักษะ มีฝีมือ ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี ทำด้วยความรู้ ความสามารถ มีความระมัดระวัง ละเอียดรอบคอบ และ 3) ทำงานแบบเป็นงานอาชีพ คือได้รับค่าตอบแทนคิดเป็นเงิน

De Cenzo & Robbins (1994) อ้างถึงใน Asian Institute of logistics foundation (2009) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนาอาชีพ หมายถึง กระบวนการซึ่งองค์การจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือบุคลากรในการจัดการอาชีพของตนเอง ซึ่งอาจจะได้แก่การประเมินศักยภาพของบุคคล กำหนดเส้นทางอาชีพที่เหมาะสม วางแผน และฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาและความก้าวหน้าในงาน

พัชริน วิเศษประสิทธิ์. (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ส่วนประสมของ ทักษะที่นักบัญชีต้องมี ประกอบด้วย ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional) ด้านบุคคล (Personal) ด้านสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (Interpersonal and Communication) และด้านองค์กรและการบริหารจัดการธุรกิจ (Organizational and Business Management)

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้น ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ความสามารถในการพัฒนาความรู้และทักษะการทำงานอย่างต่อเนื่องให้ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป และเป็นไปตามมาตรฐานของวิชาชีพ ที่จะนำไปสู่ความน่าเชื่อถือของผู้รับบริการ ได้แก่ ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ทักษะทางวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติ การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่ถือเป็นเสมือนกลไกในการขับเคลื่อนให้ระบบทางเศรษฐกิจดำเนินไปอย่างราบรื่น บทบาทของนักบัญชีวิชาชีพจึงถูกคาดหวังในฐานะผู้ทำบัญชีในการให้ข้อมูลทางการบัญชี ซึ่งสำนักงานบัญชีเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีบทบาทสำคัญ ในการสนับสนุนให้ธุรกิจจัดทำ งบการเงิน อย่างครบถ้วน ถูกต้อง สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้งบการเงิน ในด้านการตัดสินใจ และจากกระแสของการเปลี่ยนแปลงในภาวะเศรษฐกิจ จึงทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องมีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพเพื่อให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นผลกระทบในภาพรวมของเศรษฐกิจ ของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน (อักษรภรณ์ แฉ่นแก้ว, 2548)

จากกรอบแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยได้เสนอ กรอบแนวคิดของสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2557) ซึ่งได้กล่าวว่า นักบัญชีที่มีความเป็นมืออาชีพต้องมีความรู้ความสามารถ ทั้งทางด้าน การตรวจบัญชี บัญชีเงินและการรายงานตามระดับสูง รวมทั้งทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนทักษะทาง วิชาชีพที่จำเป็น การมีคุณค่าบนพื้นฐานของจริยธรรมและทัศนคติที่ดี มีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และ De Cenzo & Robbins (1994) (อ้างถึงใน Asian Institute of logistics foundation .2009) ได้กล่าวว่า กระบวนการในการพัฒนาอาชีพ ต้องมีหน่วยงานที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือบุคลากรในการจัดการอาชีพของตนเอง ซึ่งอาจจะได้แก่ การประเมินศักยภาพของบุคคล กำหนดเส้นทางอาชีพที่เหมาะสม วางแผน และฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาและความก้าวหน้าในงาน ด้วยความเป็นมืออาชีพ เป็นความสามารถในการพัฒนาความรู้และทักษะการทำงานอย่างต่อเนื่องให้ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป และเป็นไปตามมาตรฐานของวิชาชีพ ที่จะนำไปสู่ความน่าเชื่อถือของผู้รับบริการ ได้แก่ ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน คือ การนำความรู้ความสามารถ

ด้านต่างๆ บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน และวิชาการที่เกี่ยวข้อง ที่มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ความระมัดระวัง รอบคอบเพื่อที่จะปฏิบัติงานได้อย่างน่าเชื่อถือ และการมีทักษะทางวิชาชีพ

ทั้งนี้โดยเป็นการนำความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะเฉพาะด้านและทักษะในการทำงาน ทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ทักษะความรู้ต่างๆ และทักษะในการพิจารณาแย้งผู้ประกอบการวิชาชีพ และสร้างจริยธรรมและทัศนคติของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ควรประพฤติปฏิบัติตนบนพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพอย่างมีมืออาชีพด้วยการมีจริยธรรมและทัศนคติที่ดี มีความรับผิดชอบในวิชาชีพ ต่อผลงานและสังคม รักษาความลับ หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง เปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องเที่ยงธรรม อีกทั้งต้องมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพต้องการรักษาและเพิ่มความรู้สามารถด้านวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ตามที่กำหนดและด้านที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี

ข้อมูลทางการบัญชีที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลนั้นจะต้องมีคุณสมบัติของความเชื่อถือได้อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อรายการและเหตุการณ์ทางการบัญชีได้ถูกแสดงไว้อย่างเที่ยงธรรม ตามควรและเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ ณ วันที่เสนอรายงาน โดยกรอบแนวคิดสำหรับรายงานทางการเงิน คือ กรอบแนวคิดขั้นพื้นฐานในการจัดทำและนำเสนอการการเงิน ตลอดจน การกำหนดและนำมาตราฐานการบัญชีมาปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงิน ทุกฝ่ายมีความเข้าใจและนำไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ซึ่งลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงินหรือข้อมูลทางการบัญชี ที่จะก่อให้เกิดความเชื่อถือได้ คือ คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ งบการเงินลักษณะ เชิงคุณภาพหลักของงบการเงินมีสี่ประการ ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ และคุณลักษณะเชิงคุณภาพรองของคุณภาพของงบการเงิน ข้อมูลที่จะทำให้อข้อมูลทางการบัญชีมีความเชื่อถือได้ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี จะต้องประกอบด้วย การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ความเป็นกลาง ใช้ความระมัดระวัง และมีความครบถ้วน (สภาวิชาชีพบัญชี, 2552) เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์และมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เพื่อสามารถสะท้อนถึงผลการดำเนินงานของกิจการได้อย่างแท้จริง จึงจะถือว่างบการเงินนั้นลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์มีคุณภาพและสามารถเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2557) ข้อมูลทางการบัญชีเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจในการบริหารธุรกิจ ที่จะต้องทำการวางแผน การตัดสินใจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของธุรกิจ รวมถึงมีผลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจ เช่น เจ้าหนี้ หรือผู้ให้สินเชื่อ ที่จะนำข้อมูลไปประเมินความสามารถในการชำระหนี้ นักลงทุนที่จะนำข้อมูลไปพิจารณาการจัดตัดสินใจในการลงทุน หรือแม้แต่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการรวบรวมข้อมูลด้านรายได้ของธุรกิจ ในการเสียภาษี (พรชนก ทองลาด, 2555)

ลักษณะข้อมูลทางการเงินการบัญชี ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูลต้องมีความเชื่อถือได้ โดยเป็นข้อมูลที่ปราศจากความผิดพลาดอย่างนัยสำคัญและความลำเอียง ที่กำหนดไว้ความเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี, 2552) ซึ่งประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

1. การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Representational Faithfulness) หมายถึง ข้อมูลควรแสดงตามเหตุการณ์ ที่ได้เกิดขึ้นแล้ว นั่นคือเป็นข้อมูลที่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ ณ วันที่เสนอรายงาน ลักษณะของข้อมูลจะมีความเชื่อถือได้ หากข้อมูลนั้นสามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของเพื่อแสดงผลการดำเนินงาน

โดยข้อมูลดังกล่าวต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 ข้อมูลจะมีความเชื่อถือได้เมื่อรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีได้ถูกแสดงไว้อย่างเที่ยงตรงตามที่ต้องการให้แสดงหรือ อย่างสมเหตุสมผลว่าแสดงได้ เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ ณ วันที่เสนอรายงาน

1.2 การแสดงข้อมูลไม่ได้มีสาเหตุมาจากความลำเอียง แต่เกิดจากความซับซ้อนในการระบุรายการและเหตุการณ์ทางบัญชี หรือเกิดจากการนำหลักการวัดมูลค่าและเทคนิคในการนำเสนอรายการมาประยุกต์ใช้ การวัดมูลค่าผลกระทบทางการเงินของรายการบางรายการอาจมีความไม่แน่นอนสูงจนกระทั่งกิจการไม่รับรู้รายการนั้นในงบการเงิน ดังนั้นต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการผิดพลาดในการรับรู้และการวัดมูลค่าของรายการนั้น

2. เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ (Substance Over Form) หมายถึง ข้อมูลต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ ไม่ใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว ข้อมูลต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจมิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการ และเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่สร้างขึ้น

การบันทึกข้อมูลและการแสดงรายการตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจมิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว มีการเลือกระบบบัญชีที่มีความเหมาะสมกับประเภทกิจการของลูกค้า ความเหมาะสมสภาพขององค์กรในการดำเนินธุรกิจ ประเภทของกิจการ คำนึงความต้องการของผู้บริหารการดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในการนำระบบบัญชีออกมาใช้รวมทั้งให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3. ความเป็นกลาง (Neutrality) หมายถึง ข้อมูลที่แสดงต้องมีความเป็นกลาง หรือปราศจากความลำเอียง โดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะชี้นำผู้ใช้งบการเงิน ข้อมูลที่แสดงอยู่ในงบการเงินมีความน่าเชื่อถือเมื่อมีความเป็นกลางหรือปราศจากความลำเอียงงบการเงินจะขาดความเป็นกลางหากการเลือกข้อมูลหรือการแสดงข้อมูลในงบการเงินนั้นมีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจหรือใช้ดุลยพินิจเพื่อให้ได้ผลตามเจตนาของกิจการ

ในการนำเสนอข้อมูลโดยปราศจากความลำเอียง ไม่มีการเลือกข้อมูลหรือการแสดงข้อมูลในงบการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจหรือใช้ดุลยพินิจตามเจตนาของกิจการโดยไม่มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะหรือไม่มีการกำหนดผลลัพธ์ไว้ล่วงหน้า ยึดหลักเกณฑ์ที่สำคัญสำหรับกิจการในการพิจารณาโยบายการบัญชีเพื่อให้บริการเงินแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินอย่างเที่ยงธรรม การทำข้อมูลภายใต้หลักฐานทางการเงินที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นระเบียบ สามารถตรวจสอบได้

4. ความระมัดระวัง (Prudence) หมายถึง การใช้ดุลยพินิจที่จำเป็นในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือ ผู้จัดการทางการเงินต้องประสบกับความไม่แน่นอนอันหลีกเลี่ยงไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์และสภาพแวดล้อม โดยการเปิดเผยถึงลักษณะ และผลกระทบโดยการใช้หลักความระมัดระวังในการจัดทางบการเงิน หลักความระมัดระวังนี้คือการใช้ดุลยพินิจที่จำเป็นในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเพื่อมิให้สินทรัพย์ หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไปและหนี้สิน หรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป ความระมัดระวังรอบคอบในการประกอบวิชาชีพนั้นเป็นหลักการพื้นฐานที่กำหนดไว้ ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ที่พึงปฏิบัติงานโดยใช้ความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติ ใส่ใจปฏิบัติเต็มความสามารถ ใช้ความเพียรพยายามและปฏิบัติด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าไม่ให้บริการอย่างบนมาตรฐานที่กำหนด (พัชริน วิเศษประสิทธิ์, 2552)

5. ความครบถ้วน (Completeness) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินต้องมีความครบถ้วน โดยพิจารณาความมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ เพื่อมิให้มีความผิดพลาด หรือทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด ข้อมูลที่รายงานใน งบการเงินที่เชื่อถือได้ต้องมีความครบถ้วน โดยคำนึงถึงความมีสาระสำคัญของข้อมูลที่นำเสนอ และ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการจัดทำรายการ การละเว้นไม่แสดงรายการในงบการเงินที่จะทำให้ข้อมูลที่รายงานในงบ การเงินรายงานข้อมูลที่ก่อให้เกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาดหรือทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด ข้อมูลดังกล่าวจะขาด ความน่าเชื่อถือ และมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจน้อยลง

ในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ข้อมูลทางการบัญชีจะต้องมี คุณภาพตามที่กำหนดในแม่บทการบัญชี โดยจะต้องมีความรวดเร็ว ทันต่อเวลา และสามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ ตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล นอกจากนั้นข้อมูลทางการบัญชียังจะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้ข้อมูลทั้ง ภายในและภายนอก ว่าข้อมูลที่ทางการบัญชีที่รายงานต่อผู้ใช้ข้อมูลสามารถสร้างประโยชน์สูงสุด และเป็นประโยชน์ ต่อการนำข้อมูลไปใช้ (พัชริน วิเศษประสิทธิ์, 2552) ดังนั้น ข้อมูลทางการบัญชีที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ จะต้อง สามารถเป็นตัวแทน อันเที่ยงธรรม (Representational Faithfulness) กระบวนการจัดทำข้อมูลให้ความสำคัญ กับเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ (Substance Over Form) มีความเป็นกลาง (Neutrality) ในการจัดทำข้อมูลใช้ความ ระมัดระวัง(Prudence) และมีความครบถ้วน (Completeness)

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความเป็นมืออาชีพมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี

วิธีการดำเนินงานวิจัย

รูปแบบของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าวิจัยเชิงเอกสาร จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมืออาชีพ และความน่าเชื่อถือของข้อมูล ทางการบัญชี โดยเน้นทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางด้านเอกสาร จากบทความตำราเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

เนื่องจากการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการให้ข้อมูลในแนวกว้างที่ให้ข้อสรุปที่สามารถนำมาใช้ได้ ซึ่งมี วัตถุประสงค์ ในการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของความเป็นมืออาชีพที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 256 แห่ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2557)

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	สำนักงานบัญชี	ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	ผู้ตอบ แบบสอบถาม
1	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	166	157
2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	90	40
	รวม	256	197

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หรือความสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของประเด็นคำถาม ที่ใช้ในการวิจัย จากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับสำนักงานบัญชี จำนวน 30 แห่ง พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของความเป็นมืออาชีพ ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.715 - 0.912 และความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.652-0.861 ได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับทั้ง 197 ฉบับ ซึ่งมีแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 76.95

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์ ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ที่ประมวลผลจากโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาผลกระทบระหว่างตัวแปรต้นที่มีลักษณะข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ความเป็นมืออาชีพ ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ทักษะทางวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติ และการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และตัวแปรตามที่มีลักษณะข้อมูลปริมาณ ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี ซึ่งเขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{สมการ Reliability of Accounting Information (RAI)} = \beta_0 + \beta_1 \text{ Knowledge} + \beta_2 \text{ Skill Policy} + \beta_3 \text{ Ethic} + \beta_4 \text{ Development} + \beta$$

ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดสัญลักษณ์ของตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

Professionalism	แทน	ความเป็นมืออาชีพ
Knowledge	แทน	ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
Skill	แทน	ทักษะทางวิชาชีพ
Ethic	แทน	จริยธรรมและทัศนคติ
Development	แทน	การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง
RAI	แทน	ความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี
RF	แทน	การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม
SOF	แทน	เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ
NTL	แทน	ความเป็นกลาง
PD	แทน	ความระมัดระวัง
CPT	แทน	ความครบถ้วน

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการสำนักงานบัญชี

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	78	39.59
1.2 หญิง	119	60.41
รวม	197	100.00
2. อายุ		
1.1 น้อยกว่า 30 ปี	14	7.11
1.2 30-40 ปี	33	16.75
1.3 41-50 ปี	123	62.44
1.4 มากกว่า 50 ปี	27	13.71
รวม	197	100.00
3. สถานภาพ		
1.1 โสด	43	21.83
1.2 สมรส	149	75.62
1.3 หย่าร้าง	5	2.54
รวม	197	100.00
4. ระดับการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	134	68.02
1.2 ปริญญาโท	61	39.96
1.3 สูงกว่า	2	1.02
รวม	197	100.00
5. ประสบการณ์การทำงานในองค์กร		
1.1 น้อยกว่า 5 ปี	25	12.69
1.2 5 – 10 ปี	53	26.90
1.3 11 – 15 ปี	28	14.21
1.4 มากกว่า 15 ปี	91	46.19
รวม	197	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ได้รับ		
1.1 น้อยกว่า 30,000 บาท	43	21.83
1.2 30,000 – 50,000 บาท	83	42.13
1.3 50,001 – 100,000 บาท	50	25.38
1.4 มากกว่า 100,000 บาท	21	10.66
รวม	197	100.00
7. ตำแหน่งปัจจุบัน		
1.1 กรรมการผู้จัดการ	30	15.23
1.2 หัวหน้าผู้จัดการ	56	28.43
1.3 เจ้าของกิจการ	111	56.35
รวม	197	100.00

จากตาราง 2 ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.41) รองลงมาเป็นเพศชาย (ร้อยละ 39.59) อายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 62.44) รองลงมา 30-40 ปี (ร้อยละ 16.75) สถานภาพ สมรส (ร้อยละ 75.63) รองลงมา โสด (ร้อยละ 21.83) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 68.02) รองลงมา ปริญญาโท (ร้อยละ 30.96) ประสบการณ์การทำงานในองค์กร มากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 46.19) รองลงมา 5 – 10 ปี (ร้อยละ 26.90) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ได้รับ 30,000 – 50,000 บาท (ร้อยละ 42.13) รองลงมา 50,001 – 100,000 บาท (ร้อยละ 25.38) และตำแหน่งปัจจุบันเป็น เจ้าของกิจการ (ร้อยละ 56.35) รองลงมา หุ้นส่วนผู้จัดการ (ร้อยละ 28.43)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
1. รูปแบบการประกอบธุรกิจ		
1.1 บริษัทจำกัด	46	23.35
1.2 ห้างหุ้นส่วนจำกัด/บุคคลธรรมดา	151	76.65
รวม	197	100.00
2. สถานที่ตั้งสำนักงานบัญชี		
1.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	157	79.70
1.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	40	20.30
รวม	197	100.00
3. จำนวนทุนจดทะเบียน		
1.1 น้อยกว่า 500,000 บาท	97	49.24
1.2 500,000 - 1,000,000 บาท	86	43.65
1.3 มากกว่า 1,000,000 บาท	14	7.11
รวม	197	100.00
4. ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ		
1.1 น้อยกว่า 10 ปี	46	23.35
1.2 10 – 15 ปี	60	30.46
1.3 มากกว่า 15 ปี	91	46.19
รวม	197	100.00
5. จำนวนพนักงานทั้งหมด		
1.1 น้อยกว่า 5 คน	77	39.09
1.2 5-10 คน	101	51.27
1.3 11-15 คน	8	4.06
1.4 มากกว่า 15 คน	11	5.58
รวม	197	100.00
6. รายได้ต่อปีของกิจการ		
1.1 น้อยกว่า 1,000,000 บาท	105	53.30
1.2 1,000,000 – 2,000,000 บาท	49	24.87
1.3 มากกว่า 2,000,000 บาท	43	21.83
รวม	197	100.00

จากตาราง 3 สำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ มีรูปแบบ การประกอบธุรกิจ เป็น ห้างหุ้นส่วนจำกัด/บุคคลธรรมดา 151 สำนักงาน (ร้อยละ 76.65) รองลงมาเป็นบริษัทจำกัด 46 สำนักงาน (ร้อยละ 23.35) สถานที่ตั้งสำนักงานบัญชี อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 157 สำนักงาน (ร้อยละ 79.70) รองลงมาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 40 สำนักงาน (ร้อยละ 20.30) จำนวนทุนจดทะเบียน น้อยกว่า 500,000 บาท (ร้อยละ 49.24) รองลงมา 500,000 - 1,000,000 บาท (ร้อยละ 43.65) ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ มากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 46.19) รองลงมา 10 – 15 ปี (ร้อยละ 30.46) จำนวนพนักงานทั้งหมด 5-10 คน (ร้อยละ 51.27) รองลงมา น้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 39.09) รายได้ต่อปีของกิจการ น้อยกว่า 1,000,000 บาท (ร้อยละ 53.30) รองลงมา 1,000,000 – 2,000,000 บาท (ร้อยละ 24.87)

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพโดยรวมและความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูล ในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99-100)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545. 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพโดยรวมและความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ความเป็นมืออาชีพ			
1. ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน	4.30	0.47	มาก
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ	4.32	0.42	มาก
3. ด้านจริยธรรมและทัศนคติ	4.27	0.45	มาก
4. ด้านการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง	4.38	0.46	มาก
โดยรวม	4.43	0.32	มาก
ความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี			
1. การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	4.41	0.44	มาก
2. เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ	4.28	0.48	มาก
3. ความเป็นกลาง	4.29	0.47	มาก
4. ความระมัดระวัง	4.20	0.44	มาก
คว 5. ความครบถ้วน	4.26	0.42	มาก
โดยรวม	4.29	0.40	มาก

จากตาราง 4 พบว่า 1) ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีระดับความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 (SD = 0.32) และ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 (SD = 0.46) ด้านทักษะทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 (SD = 0.42) ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 (SD = 0.47) ด้านจริยธรรมและทัศนคติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 (SD = 0.45) ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีให้ความสำคัญกับการพัฒนาระดับความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นในการให้บริการจัดทำบัญชีที่จะส่งผลการให้บริการ ที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบจริยธรรมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่พึงปฏิบัติต่อผู้รับบริการ ซึ่งจำเป็น ที่จะต้องทำการพัฒนาระดับความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องตามที่สภาวิชาชีพกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชนก ทองลาด (2555) พบว่า การปฏิบัติงานให้เกิดความน่าเชื่อถืออย่างมืออาชีพ จำเป็นต้องมีพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่จำเป็นที่จะส่งผลให้ข้อมูลทางการบัญชีเกิดความน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี(ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่ผู้ประกอบวิชาชีพ ต้องมีความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 2) ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 (SD = 0.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 (SD = 0.44) ความเป็นกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 (SD = 0.47) เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 (SD = 0.48) ความครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 (SD = 0.42) ความระมัดระวัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 (SD = 0.44) ตามลำดับ ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีให้มีความเชื่อถือได้ โดยให้ข้อมูลทางบัญชีมีลักษณะเชิงคุณภาพที่เชื่อถือได้ โดยพิจารณาจากคุณลักษณะของงบการเงิน คือ การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความเป็นก

กลาง เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ความครบถ้วน ความระมัดระวัง เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรา ทิรศรีวัฒน์ (2549) พบว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูล มาจากคุณลักษณะของความโปร่งใสและความเชื่อถือได้ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความซื่อตรง ตามกฎระเบียบ ความครบถ้วน ความสม่ำเสมอ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง โดยในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทำเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix)

ขั้นตอนที่ 2 จะหาค่าความทนทาน (Tolerance) และหาค่า Variance Inflation Factor (VIF)

ผู้วิจัยทดสอบสหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์ โดยการนำตัวแปรเข้ามาวิเคราะห์โดยมีความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี เป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) และความเป็นมืออาชีพซึ่งประกอบด้วย ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ทักษะทางวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติ และการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นตัวแปรอิสระ (Independent) เพื่อสร้างสมการทำนาย

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) ของความเป็นมืออาชีพ

ตัวแปร	RAI	Knowledge	Skill	Ethic	Development	VIFs
\bar{X}	4.29	4.30	4.32	4.27	4.38	
S.D.	0.40	0.47	0.42	0.45	0.46	
RAI	1.00	0.698**	0.780**	0.744**	0.772**	
Knowledge		1.00	0.639**	0.617**	0.742**	2.321
Skill			1.00	0.885**	0.742**	4.989
Ethic				1.00	0.761**	5.199
Development					1.00	3.368

หมายเหตุ : มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 แสดงค่า Tolerance และค่า VIF

ตัวแปรอิสระ	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
Knowledge	0.431	2.321
Skill	0.200	4.989
Ethic	0.192	5.199
Development	0.297	3.368

ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง โดยในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบ โดยการหาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson's Product Moment ระหว่างตัวแปรสังเกตได้แก่ ความรู้ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (Knowledge) ทักษะทางวิชาชีพ (Skill) จริยธรรมและทัศนคติ (Ethic) และการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (Development) พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ความเป็นมืออาชีพ มีค่าตั้งแต่ 2.321 - 5.199 ซึ่งมีย่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black. 2006 : 585) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร ไม่มีความสัมพันธ์กัน และ มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผู้วิจัยทดสอบสหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์ โดยการนำตัวแปรเข้ามาวิเคราะห์ โดยมีความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี เป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) และความเป็นมืออาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ทักษะทางวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติ และการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นตัวแปรอิสระ (Independent) เพื่อสร้างสมการทำนาย

ตารางที่ 7 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความเป็นมืออาชีพ	Unstandardized		Standardized		t	P-value
	Coefficients		Coefficients			
	B	Std.Error	Beta			
(Constant)	0.691		0.168		4.107	0.000**
Knowledge	0.164		0.050	0.196	3.306	0.001**
Skill	0.362		0.082	0.385	4.422	0.000**
Ethic	0.048		0.078	0.054	0.610	0.543
Development	0.256		0.061	0.300	4.190	0.000**

F = 116.738 p = 0.000 Adj R² = 0.703

หมายเหตุ *P < .05 ** P < .01

จากตารางที่ 7 พบว่า ความเป็นมืออาชีพ ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (Knowledge) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (Skill) ด้านและการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (Development) มีผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับความเป็นมืออาชีพ ด้านจริยธรรมและทัศนคติ (Ethic) ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี เนื่องจากจริยธรรมและทัศนคติ เป็นตัวข้อกำหนดในจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพที่จะต้องยึดและปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพที่จะมีจริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อการประกอบวิชาชีพด้านบัญชี จึงไม่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือข้อมูล โดยความน่าเชื่อถือจะมาจากทักษะทางวิชาชีพ และการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง อันจะเป็นสิ่งที่น่าสนใจซึ่งข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้

เมื่อนำความเป็นมืออาชีพ ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (Knowledge) ทักษะทางวิชาชีพ (Skill) และการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (Development) ไปทำการวิเคราะห์เพื่อนำไปสร้างสมการพยากรณ์ของความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี ตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความเป็นมืออาชีพ	Unstandardized		Standaraized	t	P-value
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std.Error	Beta		
((Constant)	0.691	0.168		4.115	0.000*
Knowledge	0.163	0.050	0.195	3.290	0.001*
Skill	0.399	0.056	0.424	7.163	0.000*
Development	0.267	0.058	0.313	4.610	0.000*

F = 156.036 p = 0.000 Adj R2 = 0.704

หมายเหตุ *P < .05 ** P < .01

จากตารางที่ 8 สามารถนำไปสร้างสมการพยากรณ์ของความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R2) เท่ากับ 0.704 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

$$RAI = 0.691 + 0.163 (\text{Knowledge}) + 0.399 (\text{Skill}) + 0.267 (\text{Development})$$

สรุปงานวิจัย

ความเป็นมืออาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย แสดงว่า สำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเป็น มืออาชีพ ซึ่งจะต้องมีการสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติ พัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะทางวิชาชีพ อันจะส่งผล ต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี และส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ ของผู้ ใช้ข้อมูลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ ไกยวงษ์ (2553) ได้กล่าว ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพ ของผู้ทำบัญชี คือ ปัจจัยด้านความรู้จากการอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และการเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และผู้ทำบัญชียังมีความต้องการในการสร้างความร่วมมือในการเพิ่มทักษะด้านต่างๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธกมล เกื้อกุลวงศ์ (2554) พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความต้องการในการพัฒนาทักษะวิชาชีพ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ William E. Shafer and others (2002) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลความเป็นมืออาชีพขององค์กร คือ การอุทิศตนให้กับอาชีพและความต้องการของตนเอง มีผลกระทบเชิงบวกกับการรับรู้ความเป็นมืออาชีพขององค์กร สอดคล้องกับบทความวิชาการของคณะกรรมกรวิชาชีพบัญชี กล่าวว่า ในการพัฒนาความเป็นมืออาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องมีการวางแผน สะสมประสบการณ์ที่หลากหลาย ให้ความสำคัญกับการฝึกอบรม สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี ในการให้บริการอย่างเป็นมืออาชีพ เกิดความน่าเชื่อถือในข้อมูลทางการบัญชีที่จัดทำให้กับผู้รับบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงาน

วิจัยของ อมรา ตรีศรีวัฒน์ (2549) พบว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูล มาจากคุณลักษณะของความโปร่งใสและความเชื่อถือได้ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความเชื่อถือตรง ตามกฎระเบียบ ความครบถ้วน ความสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชริน วิเศษประสิทธิ์ (2552) พบว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ด้านความเป็นมืออาชีพมีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ อันจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือในการให้บริการและคุณภาพของงบการเงินที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้อ้างอิงข้อมูลหลายฝ่าย ให้เกิดความน่าเชื่อถือและยอมรับ เพื่อพัฒนาระดับวิชาชีพของบัญชีมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาจากกลุ่มประชากรทางวิชาชีพบัญชีกลุ่มอื่น เพื่อให้ได้มุมมองด้านการพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพที่กว้างและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2.2 ในการวิจัยครั้งนี้ปัจจัย ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านจริยธรรมและทัศนคติ และด้านการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในปัจจัยหลายๆ ด้าน ที่ส่งผลต่อความเป็นมืออาชีพ เช่น การสร้างเครือข่ายองค์กรแห่งการเรียนรู้ หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างผู้ทำบัญชี เป็นต้น และปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล ที่ศึกษาได้แก่ ด้านการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความเป็นกลาง ด้านเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ด้านความครบถ้วน ด้านความระมัดระวัง ซึ่งการวัดความน่าเชื่อถือของข้อมูล สามารถทำการศึกษาในตัวแปรอื่นที่อาจส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี เช่น ระบบบัญชีที่เหมาะสม ระบบการควบคุมภายในของกิจการ ความรู้ความสามารถของนักบัญชี การกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นต้น

2.3 ในการศึกษาครั้งนี้ได้จำกัดกลุ่มตัวอย่างเฉพาะสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งานในวิจัยในอนาคตอาจทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่น เพื่อให้ได้แนวคิดที่หลากหลาย เพื่อนำมาเปรียบเทียบแนวทางในการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพของไทย ให้สามารถก้าวสู่สากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2557). การรับรองสำนักงานบัญชีคุณภาพ. [ออนไลน์] จาก http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=2813&filename=law. [8 ตุลาคม 2557]

ณัฐชา วัฒนวิไล และจุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล. (2555). การพัฒนาศักยภาพวิชาชีพบัญชีไทยเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ, *วารสารนักบริหาร*, 32 (3), 16 – 25.

บุญชม ศรีสะอาด. *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

ประวัฒน์ เบญญาศรีสวัสดิ์. (2555). ความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลบัญชี. *วารสารนักบริหาร*, 32(3), 39 – 42.

พรชนก ทองลาด. (2555). ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีในภาคเหนือตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม. *วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์*, 52 (1), 67-99.

- พัชริน วิเศษประสิทธิ์. (2552). ผลกระทบของความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จรนร เกื้อกลางศ์. (2554). ความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดเชียงใหม่ ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ. การค้นคว้าแบบอิสระ. บัณฑิตมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มัลลิกา ดอกไม้ทอง. (2550). ผลกระทบของทักษะความเป็นมืออาชีพและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่มีต่อการเพิ่มคุณค่าองค์กรนักบัญชี SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์บัณฑิต มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2553). **ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี.** [ออนไลน์] จาก <http://www.fap.or.th/539609017>. [8 ตุลาคม 2557]
- .(2557). **แม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2552).** [ออนไลน์] จาก <http://accdept.tapee.ac.th/download/Framwork.pdf>. [มกราคม 2558]
- .(2557). **กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2557).** [ออนไลน์] จาก http://www.fap.or.th/images/column_1359010309/framework_clean-PostWeb_Up_031057.pdf. [มกราคม 2558]
- .(2557). **มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี.** [ออนไลน์] จาก http://fap.or.th.a33.readyplanet.net/images/column_1359010350/preframework.pdf. [มกราคม 2558]
- สงกรานต์ ไกวงษ์. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพของนักวิชาชีพบัญชีในบริบทของผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต. สุทธิปริทรรศน์, [ออนไลน์] จาก <http://www.dpu.ac.th/dpurc/assets/uploads/magazine/5wlotrnmkh0kwso.pdf>. [มกราคม 2558]
- สันสกฤต วิจิตรเลขการ. (2549). International Standards (IES) กับวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย. **จุลสารสมาคมบัญชีไทย**, 3 (1), [ออนไลน์] จาก <http://utcc2.utcc.ac.th/vraccountant/index.php?mod=Knowledge&file=saraview&saralD=30>. [มกราคม 2558]
- อักษรารณณ์ แฉ่นแก้ว. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจSMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรา ติรศรีวัฒน์. (2549). **ปัจจัยที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินตามทฤษฎีของนักวิเคราะห์การลงทุนไทย.** วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Hair, J.F., R.E. Anderson, R.L. Tatham and W.C. Black. (2006). **Multivariate Data Analysis.** (5th ed). New Jersey : Prentice Hall.
- William E. Shafer, L. Jane Park and Woody M. Liao. (2002). professionalism organizational. professional conflict and work outcomes. **Accounting, auditing & Accountability Journal**, 15, 46-68.
- Asian Institute of logistics foundation. (2009). **Individual's Career Development.** Retrived January, 2016 , from http://www.ail.or.th/main/readarticle.php?article_id=25.